

ग्रंथालय संगणकीकरण काळाची गरज

डॉ. योगिनी धाकड¹ and श्री. राहुल पितांबर जाधव²

ग्रंथपाल संशोधक, आर. सी. पटेल शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, शिरपूर¹

विद्यार्थी, आर. सी. पटेल शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, शिरपूर²

सार:

शैक्षणिक व सामाजिक घटकांच्या माहिती विषयक गरजांची पूर्तता करणे. विविध प्रकारच्या शैक्षणिक संदर्भ ग्रंथांचे उपार्जन करून संवर्धन करणे. विविध अभ्यासक्रमांस लागणारे वाचन साहित्य उपलब्ध करून देणे. वाचकांना व्यावयाच्या माहितीचे व संदर्भ सेवांचे नियोजन करणे. पाचवी ते दहावी या वर्गासाठी शाळेमध्ये विद्यार्थी व शिक्षक यांना जी ग्रंथालये उपलब्ध आहेत, त्यांना शालेय ग्रंथालय असे म्हणतात. आपल्या देशात अलीकडील काळात माध्यमिक स्तरांवर शालेय ग्रंथालये दिसत असली तरी ती शाळेच्या एकूण विद्यार्थी संख्येवर अवलंबून आहेत. शालेय ग्रंथालये ही शाळेतील शिक्षणाला पूरक असे साहित्य विद्यार्थी व शिक्षक यांना पुरविण्याची कामे करतात. यामध्ये क्रमिक व संदर्भ पुस्तकांची देवघेव करणे, विशिष्ट माहिती संदर्भ पुरवणे, ग्रंथालय कसे वापरावे या विषयी मार्गदर्शन करणे, विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची आवड निर्माण व्हावी म्हणून अनेक उपक्रमांचे आयोजन करणे. ग्रंथ प्रदर्शने आयोजित करणे. विविध स्पर्धांचे आयोजन करणे. पुस्तकांचे वाचन करणे. चर्चासत्र आयोजित करणे.

संदर्भ:

१. पवार एस. पी.(२००८),. ग्रंथालय व माहितीशास्त्र ,पुणे, फडके प्रकाशन.
२. कोन्नुर, सुजाता (२००९), माहिती तंत्रज्ञान, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन,पुणे.
३. फडके, द.ना.(२००७), ग्रंथालय संगणकीकरण आणि आधुनिकीकरण, युनिवर्सल प्रकाशन, पुणे.